

KISBÍRÓ

XI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

A KARTALI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

2001. ÁPRILIS

*Húsvét régen és ma***Vallástörténeti hagyományok és népszokások**

Vallási szempontból vizsgálva a húsvét a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, Krisztus feltámadásának napja. Előzménye, a zsidó *peszáh* a három zarándok ünnep egyike, mikor a nép Jeruzsálembe zarándokolt és a szentélyben bemutatta áldozatát, majd elfogyasztotta a sült bárányt, a minden családnak előírt húsvéti áldozatot. A keresztény vallásban ekkor ér véget a 40 napos böjt, vagyis a hústól való tartózkodás, innen ered az ünnep elnevezése is. A húsvét időpontja változó.

A húsvéti ünnephez hozzátartozik az étel: a húsvéti bárány, a húsvéti sonka, a tojás és a húsvéti kalács.

Húsvét második napján a *locsolás* ismert és élő szokás a mi falunkban is. A locsolkodás eredetének egyházi magyarázata részint a keresztrejárásra utal, részint arra a le-

gendára, mely szerint a Jézus feltámadását hirdető asszonyokat locsolással akarták a zsidók elhallgattatni.

A népi hiedelemvilágban a víznek nagyon fontos szerepe volt: hittek gyógyító, külső-belső tisztító erejében. Egészség és szépségvarázslás volt az oka, hogy a lányokat húsvét hétfőn a pataokban vagy a kút vizében megmerítették. A lányok igyekeztek elbújni a bandába verődött legények elől, akit azonban megtaláltak, vödörszám kapta a vizet. A locsolkodás leginkább az eladósorban lévő lányok körében volt népszerű. A legények többnyire a kiszemelt jóvendőbelijüket locsolták meg. A kisfiúk a kislányokhoz, a házasság emberei a rokonokhoz jártak locsolkodni. A legények locsolkodását a lányok festett tojással hímzett zsebkendővel viszonzták.

A húsvéti népszokásban fontos szerepet játszik a tojás, mely szerte a világon termékenység szimbólum. A hímestojások otthon készültek, hozzáértő asszonyok, lányok írták és festették azokat. Vékony fémcsővecskét mártogattak a méhviaszba, ezzel írták a mintát a tojás felületére. Ha elkészült a díszítmény, a tojást festékbe

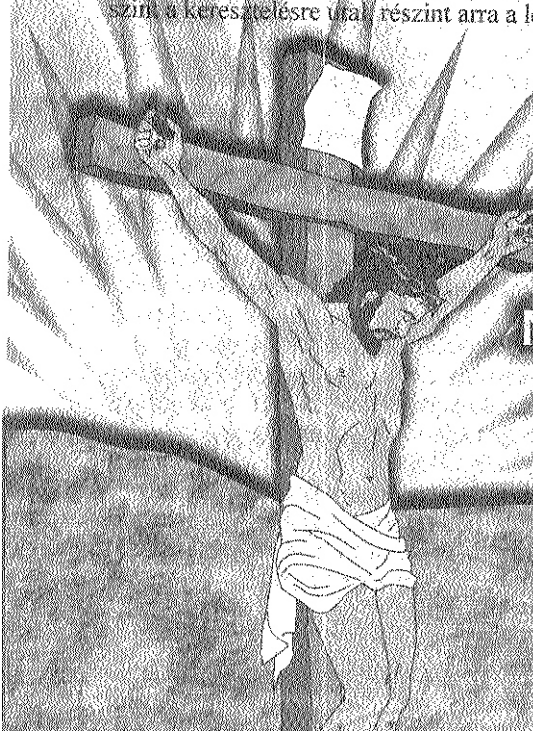
áztatták vagy főzték, hogy az színt kapjon. A viasszal fedett részeket a festés után kirajzolódott a minta. Levélrátétekkel is díszítették a tojásokat: érdekes formájú leveleket, szirmokat rögzítettek a tojásra, ezután tették a festőlébe. A szímezés során a levéllel fedett rész világosabb maradt, ez díszíti a tojást. Az ország más területén fémdíszekkel is ellátott patkolt tojásokat készítettek; ez rontásselhárító szerepet töltött be.

A természetes festőnövények közül a legelterjedtebb a vöröshagymahéj-főzet volt. Ez sárgásbarna színt ad a tojásnak. A vadalma, a vadkörte és az égerfa héjával, valamint a nyírfalevéllal, a safrannyal, a zöld dióhéjjal és a kőöröcsin virágával sárga színt érhetünk el. A bürök zöldre, a cserfahéj fekete, a varjútövis kerge és a lenese kék színt eredményez. Hogy a szín tartós legyen, ajánlatos egy kis ecetet keverni a főzetbe.

Az írott technikával készített tojásdíszek tetszetősek és értékes ajándéknak számítanak a legények körében.

Valter Menyhértné

**MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK
KELLEMESES HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!**

A Képviselő-testület üléseiről

Megoldásra vár az életveszélyessé vált 3. számú óvoda ügye

Január 18.

Az ivóvíz díjáról, a szemétszállítási díjról, az óvoda életveszélyessé válása miatti teendőkről döntött a testület, a szennyvízcsatorna beruházásról hallgatott meg tájékoztatót. Az "egyebek" napirend keretében a gázvagyion értékesítési lehetőségeiről, az Orgona utca javításáról, az intézmények csatorna bekötéséről, a női futballcsapat-tornaterem ingyenes használatáról hoztak határozatot.

A lakossági ivóvízdíj mértéke:

$6 \text{ m}^3/2 \text{ hó mennyiségig } 119 \text{ Ft/m}^3 + \text{ÁFA}$

$6 \text{ m}^3/2 \text{ hó mennyiség felett } 150 \text{ Ft/m}^3 + \text{ÁFA}$
2001. február 1-től.

A szemétszállítási díj mértéke: 4.950 Ft/év ingatlanonként. Kartalon ezt a díjat a lakosság az elmúlt évtől a kommunális adó keretében fizeti meg, melynek összege 5.000 Ft/év. A kommunális adót 2001. évben nem emelte a testület, a szemétszállítási díj drasztikus emelése miatt ez a bevétel azonban más kommunális jellegű kiadásra most már nem ad fedezetet.

A 3. számú óvoda utcafronti fala január első felében veszélyes mértékben megrepedezett. Az aszódi műszaki iroda kötelezése alapján ezért január 22-től az óvoda egy csoportját a 2. sz. óvodában kellett elhelyezni.

Az elmúlt év nyarán a képviselő-testület a közoktatási intézkedési tervében az óvodák épületeinek rossz állaga miatt a 2. számú óvoda tetőszerkezetének megerősítését határozta el. Ehhez a beruházáshoz pályázat benyújtását döntötte el, amelyhez saját erőnek a 3. számú óvoda értékesítéséből származó bevételt tervezte felhasználni.

A 3. számú óvoda életveszélyessé válása miatt ezen az ülésen még a fenti álláspontját erősítette meg a testület a Mezőgazdasági, Terület- és Vállalkozásfejlesztési Bizottság javaslatára.

Január 25.

A január 25-i ülés rendes napirendi pontjait a szennyvízcsatorna hálózat készre jelentett II. ütemének átadás-átvétele, valamint az önkormányzati lakások és nem lakáscélú helyiségek, földek bérleti díjának megállapítása alkotta. Az ülést megelőző napon azonban a 3. számú óvoda körzetéhez tartozó szülők petíciót nyújtottak át a polgármesternek, amelyben az óvoda bezárása ellen tiltakoztak, ezért a tanácskozás első napirendi pontja a 3. számú óvoda életveszélyessége miatti intézkedések megtétele lett.

A polgármester tájékoztatta a szülőket arról, hogy a Pest Megyei Területfejlesztési Tanácsnál, az Oktatási Minisztériumnál járt el az óvodaépítés ügyében, mert a 3. számú óvodát csak az alapja teljes átépítésével lehetne helyreállítani. Óvodaépítésre csak a Területfejlesztési Tanácstól lehet támogatást igényelni, más pályázati lehetőség nincs. A képviselő-testület korábbi döntése értelmében a 3. számú óvoda megszüntetésre kerülne, az Ady Endre utcai óvoda pedig bővítésre. Ezek a tervek már elkészültek, a pályázat benyújtásra elő van készítve, építési engedéllyel rendelkezik.

Az ülésen résztvevő szülők véleménye szerint nem szerencsés az óvoda tetőtér-beépítése, és szükségesnek tartanak a telepen is óvodát üzemeltetni. Javasolták egy lakóház megvásárlását.

Az óvodavezető asszony tájékoztatása szerint a 2. számú óvoda tervei az építésiügyi és más szabványoknak megfelelően készültek el. A rájuk bízott gyermekekre nagyon vigyáznak, a tetőtér használata során előfordulható balesetek megelőzése érdekében mindent megtennének. A 3. számú óvoda életveszélyessége miatt csoportelhelyezéssel sem a szülőket, sem az önkormányzatot nem terheltek; belső átszervezéseket hajtottak végre.

A képviselő-testület döntése értelmében az életveszélyesség elhárításával kapcsolatos téma megvitatásával a Mezőgazdasági, Terület- és Vállalkozásfejlesztési Bizottságot bízta meg. A bizottság kérte a szülők konkrét javaslatait.

A szennyvízcsatorna-hálózat II. ütemének rész átadás-átvételi eljárásához a Képviselő-testület úgy járult hozzá, hogy a felszíni munkálatok átadás-átvételét elhalasztotta. A beruházás végleges átadás-átvételére május 31-ét jelölte ki.

Az önkormányzati tulajdonban álló lakások, nem lakáscélú helyiségek és földterületek bérleti díját 10 %-kal emelte a testület. Az "egyebek" napirendi pontban a Széchenyi-tervhez kapcsolódóan a bérlakás állomány növelése érdekében pályázat benyújtását határozták el a képviselők.

Február 22.

A testület döntött az intézményekben alkalmazandó nyersanyagnormákról és a fizetendő térítési díjakról. Ennek alapján 2001. március 1-től a térítési díjak az alábbiak:

a) óvodás gyermekek étkezése esetén: 144.- Ft/nap

b) napközis gyermekek étkezése esetén: 180.- Ft/nap

c) az iskolában csak ebédet igénybe vevő gyermekek esetén: 120.- Ft/nap

d) az iskolában ebédet és tízórait igénybe vevő gyermekek esetén: 149.- Ft/nap

e) az intézményekben dolgozók ebéd térítési díja: 248.- Ft/nap

Megalkották a képviselők a 2001. évről szóló költségvetési rendeletet is.

Az önkormányzat bevételi-kiadási fő összegét 698.528.000 Ft-ban határozták meg, melyből a működési kiadás előirányzata 372.787.000 Ft. A fejlesztési kiadások főösszegét 325.741.000 Ft-ban állapították meg.

A 2001. évi legfontosabb feladatok az intézmények zavartalan működésének biztosítása mellett a szennyvízcsatorna beruházás befejezése, a 3. számú óvoda helyreállítása, a 2. számú óvoda bővítése, az iskola tatarozása. A költségvetés biztosít saját fedezetet pályázatok benyújtásához is, mellyel a képviselő-testület 6 önkormányzati lakást szeretne építtetni, a főutcai közvilágítás korszerűsítését szeretné megvalósítani.

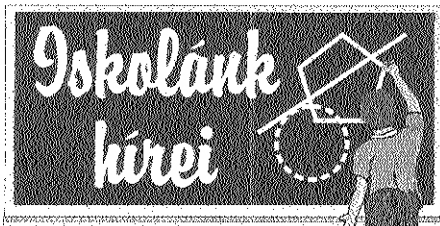
Továbbra is kiemelt fontosságú feladat a lakosok LTP szerződéséhez nyújtott önkormányzati támogatás biztosítása.

Ezen az ülésen már megkezdődött a Kartali Majális szervezése. A képviselő-testület elfogadta a Majális költségvetési tervét és megválasztotta azt a bizottságot, amely a Művelődési Ház vezetőjének irányításával hamarosan megkezdí munkáját.

A polgármester elismerő szavakkal köszönte meg a "Mozdulj rá" elnevezésű sportnap szervezőinek munkáját. Mint mondta, a teniszkлуб, az óvoda, az iskola és a Polgármesteri Hivatal egyes dolgozói kiváló példát mutattak arról, hogyan lehet és kell együttműködve az egész községet megmozgató rendezvényt lebonyolítani.

Az "egyebek" napirend keretében tájékoztatókat hallgatott meg a testület a Széchenyi-tervről, a Kartali Kábeltelevízió nem zavartalan működéséről. Az intézmények szennyvízcsatorna bekötésével Hartó Róbert vállalkozót bízta meg, mivel ő adta a legkedvezőbb ajánlatot a munka elvégzésére.

A testület a község területén súlyosan elszaporodó környezetszennyezés és szemetelés megszüntetésére javaslatot kér a jegyzőtől a következő testületi ülésre. Szigorú bírságolás és szabálysértési eljárás lefolytatását kezdeményezi azokkal szemben, akik az Emsepatakba vezetik a szennyvizet és a környező utakat, erdőket mentén helyezik el a szemetet, állattetemeteket.

Az Egészség- és sportnap krónikája

Évek óta egyre fokozottabb igényt érzünk a gyerekek és a szülők részéről is a közös rendezvények iránt, ahol együtt tölthetnek egy-egy délelőtti, napot. A felnőttekkel közösen izlelgethetik a sportolás, kultúrált időtöltés, egészséges életmód örömeit. Ezért csatlakoztunk az óvoda kezdeményezéséhez.

Úgy érezzük, hogy a szülők sok-sok adományaival, konyhásaink a finom falatokkal, takarítóink a tiszta környezet megteremtésével, ötleteinkkel, az általunk vezetett programokkal, a számtalan előkészülettel hozzájárultunk a nap sikeréhez.

Kalcsóné Pintér Beáta zenés bemelegítést vezetett. Labancz Erzsébet és Rehorovszky

Gáborné a Hatvan felé vezető úton vitte kiadós "sétára" az erre kívánczokat - sokan voltak. Halmágyi Ferencné és Karácsony Aida kísérte a kerékpározókat Reménár Lászlóval, Deák Istvánnal, Danyi Elemérrel és Bognár Lászlóval együtt. Szászi Tibor és Szásziné Győri Éva vezette a gyermekek asztalitenisz mérkőzéseit, Valtér Menyhért pedig a felnőtteket késő délutánig. Kerekes Csaba és Szőke Zsuzsanna állta az ostromot a tornateremben, ahol telt ház volt egész estig. Velük együtt Kratofil Sándor, Tóth János és Tóthné Székely Adrienn a gyermek foci meccseket és kosárlabdát vezényelte. Többen csapatjátékokban jeleskedtek (kosárlabda, foci, asztalitenisz).

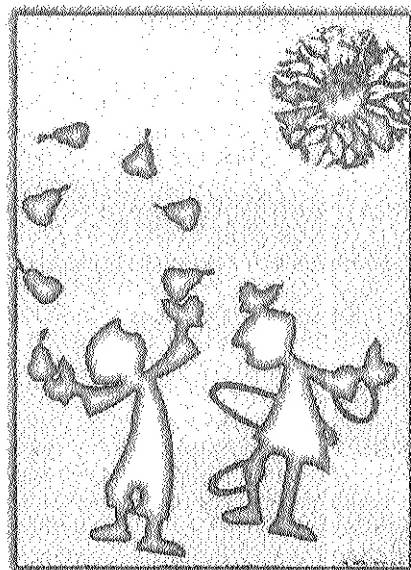
Nagy siker volt a lovaglás, amely fejlesztő, sőt, gyógyító - gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Érdemes lenne meggondolni e tevékenység alkalmazását iskolai keretekben, a képességek alakításában.

Alács Józsefné, Csitári Márta, Elekné Kisbenedek Csilla és Turek Ágnes az ügyeskedő kezek lekötését vállalták. Szóhattak és indián csomózást tanulhattak az érdeklődők.

Ladócsy László és Mezeiné Tóth Teodóra Szásziné Évával, Tóth Henriettel, és Pánker Lászlónéval rendezte és szűrte a sok-sok

képet, amely az iskola felső tagozatos épületében még látható.

Szinte hiánytalan létszámunk bizonyítja, hogy szívünkön viseljük tanítványaink nevelését, iskolán kívül is.

Báth Emília alkotása

Rekreációra nevelés az iskolában

A diákok számára is legyen természetes a mindennapos sport!

A rekreáció megvalósulása és társadalmi szükségessége más-más képet mutat a történelem folyamán.

A rekreáció, mint pihenés az emberrel egyidejű. Mint a szabadidő része azóta létezik, amióta az embernek kellő szabadideje van, s azzal többé-kevésbé maga rendelkezik. Gondolom az olvasó most már kíváncsi arra, hogy mi is az a rekreáció. A rekreáció az ember egészségének, munkaképességének újrateljesítését jelenti. Ez szinte mindennapos szükséglet, hiszen az az ember aki ma elfáradt, annak másnap is ugyanazon a színvonalon kell dolgoznia. Ezt passzív pihenéssel nem lehet elérni, mert nem pótolja a hiányzó mozgást. A rekreációnak több fajtája van. Ilyen például a pihenés ami lehet tétlen pihenés, olvasás, zenehallgatás és ezen kívül kreatív szabadidőtöltés, fizikai rekreáció, sport rekreáció. A sport rekreáció ágai a hagyományos versenysportok mozgásanyaga, edzései, esetleg versenyei, de természetesen szabadidős céllal. Ide tartozik a gimnasztika, a testépítés ha kondicionálás céljából foglalkozunk vele, a relaxáció, a természetjárás, a sport üdülés és a sportágat oktató tanfolyamok. Kiemelten értékesek a life-time sportok ami azt jelenti, hogy egész életem át lehet azokat művelni. Ilyenek az

úszás, gyaloglás, futás, kerékpározás, hegymászás, sízés, korcsolyázás, tenisz, asztalitenisz, tollaslabda, lovaglás, teke.

Tény, hogy a helyes életmódra nevelésben a családi környezet legalább olyan fontos, mint az iskola. A testi nevelés nem lehet csak egy tantárgy feladata, nem oldhatja meg a heti három testnevelés óra sem. Az egész iskola oktató-nevelő hatásának kell érvényesülnie ahhoz, hogy a tanuló kellő ismeretekkel rendelkezzen szervezete működéséről, a környezeti ártalmak megelőzésének vagy csökkentésének lehetőségeiről. Ismerjen tartásjavító, erősítő, légzési funkciókat javító gyakorlatokat, sportmozgásokat. Azt kell elérni a gyerekeknél, hogy a fizikai rekreáció az életmódjának része legyen. A fiatal, fejlődésben lévő szervezet igényli a mindennapi mozgást.

Az iskolai testnevelés próbaköve az, amit a tanuló az iskolából szokásként magával visz, amit az életmódjába beépít. Tehát nyolcadik osztályból kikerülve meg tudja-e annyira kedvelni a mozgást, a sportot, hogy ugyanolyan szokása legyen, mint pl. a fogmosás, a reggeli, stb.

Természetesen - mint már említettem - a családnak is igen fontos szerepe van ebben. Külföldön a megoldások egyike az, hogy kibővíti az iskola a testnevelési programját a re-

Kedves Szülők!

Várjuk a legközelebbi találkozást a Majálison, aztán érdekes programok lesznek a májusi Könyves Napon és a Madarak és Fák Napján is. Jöjjenek el a gyerekekkel!

Közös példaadásunk, összefogásunk fontos a gyerekek érdekében.

Elekné Kisbenedek Csilla
igazgatóhelyettes

kreáció számos formájával. A sportformák között népszerű a korcsolyázás, a síelés, a teniszezés, a kajakozás, a hegymászás, a turisztika és a hagyományos sportjátékok. Nálunk igen jó a választék a sportrekreáció különböző ágai közül. Lehetőség van pl. teniszezésre, labdarúgásra, táncra, kosárlabdára, labdás játékokra.

A rekreáció többi formájának művelése pedig csak elhatározás és igény kérdése. Beindult a *Mozdulj rá Egészség és Sportnap*, amely igen támogatandó kezdeményezés.

Ilyen és hasonló programokkal a sport felé lehet irányítani a gyermekeket. A szülői ház és az iskolai testnevelőn kívül az ilyen rendezvények hatalmas lökést, nagy ösztönzést adhatnak a fiataloknak abban, hogy sportoljanak és hogy milyen sportágat válasszanak. Nem lehet mindenki élsportoló, de azt viszont célként kell kitűzni, hogy minden általános iskolából kikerült gyerek számára természetes dolog legyen a mindennapos sport és így váljék belőle egészséges felnőtt. A Kisbíró következő számában közép-nemzedék rekreációjáról fogok bővebben beszélni.

Kratofil Sándor
testnevelő

Iskolai hírek röviden

Farsangi mulatság

Ebben az évben február 3-án rendezte meg iskolánk a farsangi bált. A gyerekek a szülőkkel együtt nagy lelkesedéssel és természetesen sok előkészülettel várták a nagy napot. Mindenki kivette részét a munkából. Az anyukák szorgalmasan készítették a finom süteményeket és szendvicseket. Az ötletes jelmezek elkészítéséhez szükség volt az apukák segítségére is. A csoportos jelmezek műsorral kedveskedtek a vendégeknek, amelynek elkészítésében a pedagógusok is nagy szerepet vállaltak.

A várva várt eredményhirdetés sokaknak örömet, másoknak pedig egy kis csalódást okozott; mindezek ellenére jó étvágygal fogyasztották a finomságokat, s táncoltak kicsik és nagyok. A tombolahúzás szintén kedves színtöltő volt a bálnak. Sokan már a következő farsangra készültek, gondolatban tervezgették leendő jelmezüket. Estére kicsit elfáradva, de jó hangulatban és vidáman térünk haza.

Egy anyuka

Szülők bálja

Február végén második alkalommal került megrendezésre a *Szülők, Nevelők Bálja*. A jelenlévőket a tanárok és diákok által adott színvonalas zenés, táncos műsorok szórakoztatták. A 4. osztály "cigánytánca" és a 8. osztályosok "kán-kán" tánca közönség-sikert aratott csakúgy, mint a nevelők által előadott bohózat, ill. paródia is. A pedagógusok "skót" tánca a felkészültséget és szervezetséget mutatta, amely a bál egészére is jellemző volt.

Köszönet mindazoknak, akik a támogatói jegyek, ill. a vacsorajegyek megvásárlásával segítették iskolánkat és ajándékaikkal hozzájárultak a rendezvény színvonalas megrendezéséhez.

SZMK

Köszönet a Szülőknek

Tájékoztatjuk a falu lakosságát, hogy a *Szülők, Nevelők Bálja* bevétele 128.000 Ft volt. Külön köszönjük a "támogatói jegyek" megvásárlását. Ebből 133.000 Ft gyűlt össze. A bevételt az alsó tagozatos iskola udvarának rendezésére, felújítására fordítjuk.

Az iskola vezetősége

"ADASSÉK TUDTÁRA ORSZÁGNAK, VILÁGNAK..."

Hó nélkül is sikeres volt a téli Egészség- és sportnap

ADASSÉK TUDTÁRA ORSZÁGNAK, VILÁGNAK. KARTAL MINDEN APRAJÁNAK. NAGYJÁNAK! PATANJON KI AZ ÁGYBÓL NAGY MAMA. UNOKAI KEZDŐDIK AZ ISKOLÁBAN A REGGELI TORNA. HÓNAK HIJÁN NEM KELL SZÁNKÓ ÉS KORCSOLYA. ÍGY IS JÓL ESIK MAJD EGY KIS GYALOGTÚRA. SULIBAN, ÓVIBAN VÁR MA SOK-SOK PROGRAM. SPORTOLNI HA TE IS AKARSZ. UGORJ JUCI GYORSAN! BIKIKLIZÉS. LOVAGLÁS. SAKK. PINGPONG MEG FOCL. IZMAIDAT TE IS MOZGATHATOD JOCI! GYENGEBBEK ÉS IDŐSEBBEK! ITT A NAGY ALKALOM! BETTY AEROBIKOT, ÉVA JÓGÁT, ZSUZSA TORNÁT TARTSON. S, HA MÁR SZÍV. PULZUS EGYARÁNT SZAPORA. VÉRNYOMÁSOD MÉRİK. SJÖHET A GYÓGYTEA. NEMCSAK TESTED, HANEM ELMÉD IS EDZHETED. HA TANKÓ DOKTOR URAT A SAKKBANMEGVERED. MEGTANULHATSZ SZÓNI FONNI. PEPECSELENI. LEHET ITT MAJD JÁTSZANI, ÉS VERSENYEZNI. HOGY HA MEGHEZEL TORNA KÖZBEN, GYOMRODAT IS MEGTÖLTETHETED. DE CSAK BÖLCSEN! EHETSZ SÁRGARÉPÁT, KARALÁBÉT, RETKET, JOGHURTOS SALÁTÁT. HA VAN HOZZÁ KEDVED! MONDÓKÁMAT ITT BE KELL FEJEZNI. JÖJJÖN EL MINDENKI, AKI CSAK TEHET!

Ezzel a kikiáltóval hívta február 17-én reggel 7 órakor a falu kicsinyeit és nagyjait *Telek Csaba* lovas csapata, a *Signál* zenekar és *Kalcsó Józsi* bácsi a község népszerű vőfőlye. A hívogató versikét *Rehorovszky Gáborné*, tanítónő írta.

Hiába hirdettük december óta, hogy "az első havas szombaton téli Egészség- és sportnapra várunk mindenkit a gyógyszertári játszótérre, az iskolába és az óvodába." Hiába készítette Csaba a lovas szánt; hiába készült *Tóth János* jéghegybírónak a Tenisz klub tagjaival korcsolyapálya kialakítására, hiába

tisztítottuk az óvodai szánkókat, csuszkákat, - tavasz várt a télben bennünket ezen a napon.

Nem szegte kedvünket ez a körülmény, sőt kimondottan kedvezett az időjárás tervezett programjainknak.

A résztvevők száma váratlanul felülsi volt. Talán többen voltunk az októberinél is. 70 kg kenyérből és 200 db kifliből készítették a szendvicseket az óvoda konyhásai, és dajkái. Becsléseink szerint a szülők és a boltulajdonosok adakozásából kb. 80 kg gyümölcs, 40 üveg befőtt, 35 kg zöldségféle és egyéb kiegészítők jöttek össze. Nagyon finom gyümölcs-, dresszing saláta, pogácsa készült. Ebédre az iskola konyhásai várták az éhes sportolókat gombapörkölttel és galuskával. Ami a gyümölcsökből, befőttekből, zöldségekből megmaradt, azt az óvodások és az iskolás gyermekek a következő héten elfogyasztották. A vállalkozók pénzadományaiból élelmiszerekre keveset kellett költenünk, inkább a díjazottak nyereményeit finanszíroztuk belőle. A sportversenyek színvonalát emelte, hogy vándorserlegeket, vándorérmekeket is osztottunk ki. Nyeremény minden résztvevő gyermeknek jutott.

A szponzorlista sokkal hosszabb, mint az elmúlt alkalommal. Akkor nehezen tudtuk beszorítani egy oldalba. Most négy oldalon fért el. Adományozók nélkül nem szervezhetjük volna teljes ellátással a napot!

Köszönjük minden résztvevő nevében!

Hosszú lenne azoknak a névsora is, akik a változatos programokat biztosították ezen a napon. Az Óvoda és Iskola teljes dolgozói köre, a Polgármesteri Hivatal Műszaki gárdája, a Polgárőrség és a Tenisz klub segítő tagjai, *Marton Istvánné* védőnő, *Dr. Katona Miklósné*, *Dr. Tankó Géza*, *Valter Meryhértné*, *Gábor Jenőné*, a Galgamenti Népfőiskola, *Telek Csaba*, a RAIR AERO CLUB siklóernyősei *Szabó Ernő* vezetésével, *Petróczy Zsuzsa*, *Petróczy Zoltánné*, *Jó-Lét Alapítvány*, *Gergely László*.

Tóth Ilkó Mihályné

Óvodások a természetben

Tavaszi déző téli túra

"Nem lehet átfogni a mindenséget, néha elég egy kis darabját kézbevenni."

(Vásárhelyi Tamás)

Ez a mondat volt a mottója a nagycsoportosok által, a téli Egészség és Sportnap rajzpályázatára készített katicás képtünknek. Ugyanerre gondoltam, mikor számításba vettem az óvis gyalogtúra lehetséges útvonalait.

"A téli adottságokhoz mérten ne legyen hosszú, hogy ne fázzunk. Ha hó lesz, ne ázzunk el. Ha sár, ne süllyedjünk bele."

Az időjárás végül is elkényeztetett minket. Bár havat nem adott, helyette igazi tavaszi időzött. Ezért, igen vegyes életkorú, kb. 25 fős csoportunk úgy döntött, hogy sétáljunk a falu szélén, a Mikszáth utca végétől a TSZ-ig. Még a sarat is elkerültük volna, ha tavaszi hangulatunk nem csábít egy kis barkaszedésre a patak mellé.

Ezzútal a "mezeten" téli táj érdekességeire próbáltam ráirányítani a résztvevők figyelmét. Nyilvánvaló, hogy apró gyerekeknek nem lehet ökológiai összefüggésekről előadást tartani. Helyette meg kell tapasztaltatni a dolgokat. Ezek a tapasztalatok lehetnek pozitívak és negatívak is. Volt részünk mindkettőben.

Hogy a gyerekek megtanulják télen is észrevenni az apróságokban is a szépet, érdekeset, kaptak egy-egy gyűjtőlapot. (Kartonra ragasztott, tapadós felülettel felfelé lévő címkék.) Erre csak rá kellett nyomniuk, amit ők gyűjtésre, megfigyelésre érdemesnek tartottak. Ebből az egyszerű feladtból néhány következtetést is le lehetett vonni. Először rá kellett jönniük - több próbálkozás után -, milyen méretű dolgokat gyűjthetnek. (Nem lehet kb. 30 cm-es érdekesget felasztani, a 10 cm-s csikra.)

Volt, aki válogatás nélkül mindent összeszedett, amit talált és felragasztgatta. (Száras növényrészek, magok, ágak stb.) A nagyobbak már esztétikai szempontok szerint is rendezgettek kincseiket. Több színt kerestek, díszítő szemlélettel dolgoztak (pl. csipkebogyó).

Előfordult, hogy az út mellett heverő, kidobott háztartási szemétből választottak felragasztani valót. (pl.: pirospaprika, tuja és fenyőlevél) Ebből az következik, hogy játéktérnek tekintették a szeméthalmot is.

Természetesen minden elkészült mű gyönyörű lett. A gyerekek feladatukat komolyan vették. Egy órán keresztül keresték, kutatták úton, fán, bokrokon, mi hiányzik még. Munka közben, nagyítóval is megnézheték gyűjteményük részleteit. Időnként távcsővel figyelték az "életlenn" tájat.

A nyugodt séta közben jó alkalom adódott a beszélgetésre. Egy-egy gyerekekkel változatos témákat érintettünk:

- Miért nem látunk rovarokat, bogarakat?
- Miért tűskés az akácfa?
- Mi a barka?
- Milyen ízű a csipkebogyó? (természetesen megkóstoltuk)
- Miért van több varjú télen, mint nyáron?

Az óvodába visszaérve a barkákkal ékesített kis csapatnak még volt ideje bekapcsolódni az akadályversenybe. Mindemellett a szülőkkel

ismét csak megállapíthattuk, hogy egyenesen elkeserítő szűkebb környezetünk állapota.

Dolgos, szorgalmas emberek lakják Kartalt, akik virágot ültetnek házuk elé, hetente nyírják a fűvet stb. Akinek nem inge, ne vegye magára! De valakik mégiscsak szemétyűrűt vonnak a falu köré. A házuktól 10 m-re már nem vagyunk igényesek? Szabad-e hagynunk, hogy gyermekeink természetesnek tekintsék ezt?

El kell mondanom egy friss élményemet. Egy hete a családommal kerékpároztunk a határban. Míg kiértünk az emsei víztoronyhoz, folyamatosan szeméthalmom és vagy tucatnyi marhakoponya "díszítette" utunkat. Különösen szembetűnő ez télen, amikor nem takarnak a jótékony lombok. A régi toronynál az irdatlan bűzzel, lassan égő ocsúhegyek, a melléjük kiöntött rengeteg szemét látványa szomorúsággal töltött el minket.

Élvezni a téli napsütést, friss levegőt szívni, olcsó pénzen szórakozni jöttünk. Helyette bűzös füstöt szívhattunk, veszélyes szeméthalmokat kerülgethettünk.

Igaz, a füsttől kicsit távolabb, sárral, bottal "sutyingaversenyt" rendeztünk, és még öziket is láttunk - szemétből szemétkbe ugrani. Az ocsúhegyek alatt pedig vadnyúl cikázott.

De meddig? Hazafelé a TSZ-út két oldala már csak hab volt a tortán. Nincs olyan típusú hulladék, ami itt ne lenne megtalálható.

A téli Egészség- és Sportnap nemcsak a mozgásról, hanem a környezetvédelemről is szólt. Remélem, sokan olvasták el és nézték meg az iskolában a hulladékhasznosítási tájékoztatókat. Mindenkinek saját hozzáállásán kell változtatnia ahhoz, hogy környezetünkben megszűnjenek ezek a lehetetlen állapotok.

Kezdjük egy kis lépéssel, pl.:

- Holnapról az utcán ne dobjunk ki semmit a zsebünkből!
- Az autónk hamutartóját csak kukába ürítsük!
- Az óvodai uzsonna papírját a kapu melletti kukába dobjuk!

Egyszóval ne csak otthon legyünk igényesek! Kezdjük egy kis lépéssel! MOST!

Deákné Kiss Katalin
óvodavezető-helyettes

Hiánypótló

Őszi György versei

Gödöllőn születtem 1975-ben. Kartalon élek édesanyámmal, nagyszüleimmel, párommal és gyermekemmel. Iskoláimat Vácott, Budapesten ill. Aszódon végeztem. Jelenleg is tanulok. Fontos szerepet

játszik életemben a zene, amely szeretete kiskoromtól elkísért.

Tavaszcím

Magas fák csúcsa sem ér fel az égig.
Piciny madárkák daluk éneklék.

Vígán csicseregnek, táncra kelnek,
Mint az első hóvirág, s minden gyermek.

Zajong a természet, s már nem dermed.
Várja az éltető napsugarat, a szerelemet.

Olyan más a világ

Olyan más a világ,
Ha belülről éled át.
Ha látod gyerekek
Vidám, nevető arcát.

Olyan más a világ,
Ha összeborul a szíved.
Ha nincs ERŐD és
Nincs több lehetőség.

Olyan más a világ,
Ha mellettem ébredsz.
Hozzám bújsz, átkarollak,
Hidd el, szeretlek.

Hiábavaló

Mily fájdalom, mily kín,
Ha egy költő hiába ír.
Az ember. Az önző.
Tudatlanságban élni
Még meddig? Meddig bír?

Ha nem használ se szó,
Se könny, ami jó,
Az igyekezet tán?
Hiábavaló?

A szerkesztőség ezúton is elnézést kér Őszi Györgytől, mert költeményei technikai okokból kimaradtak a Kartali Kisbíró 2001. évi Kalendáriumból. Reméljük, őt és az olvasókat most sikertűlt kárpótolnunk a hiányért.

Labdarúgás

Várjuk a verőfényes kartali "focitavaszt"

Őszi szereplés után lehetséges, hogy 2001. évben is folytatják kiváló szereplésüket labdarúgóink. A tavaszi bajnokimérkőzésekre való felkészülés során eddig öt edzőmérkőzést játszottak, ebből négyet nagy gólaránnyal megnyertek, egy mérkőzésen nagy kudarca után szoros 2:3-as végeredménnyel adták át az ellenfélnek a győzelmet.

E pár sor bevezető után a részletekről:

Február 6-án Dorottya napján kezdődött el az aszói 2. sz. iskola tornacsarnokában a tavaszi felkészülés tornatermi része. Két edzőnap után 11-én vasárnap a szebb napokat látott hatvani vasútpályán játszott csapatunk a szintén megye kettőben játszó helyi gárdával.

Csapatunk az eddig látott legrosszabb formáját adta, nem igazán találták a fiaink a helyüket a pályán. Lehet, hogy a télen szokotlan jó idő is zavarta a játékosokat. A szépszámú hazai szurkoló - úgy értendő, hogy kartali szurkoló - mert azért a csapat körül ott van most is 15-20 ember - a döntetlennel befejezendő félidőt követő szünetben - miközben a szurkolástól egyáltalán nem elfáradt hangszálait tisztogatta a büfében - már azt latolgatta nem kellene lecserélni a szélsőt, vagy valamelyik középpályást, netalán a hávédet. Igaz, csak egyetlen cserénk volt, azt meg négy helyett nehéz pályára léptetni.

A második félidőre épp csak kiérkező 6-8 hatvani focimádó legnagyobb megdöbbenésére egyik középpályásuk 25 méterről lövésre szánta el magát. Nagy Igor még csak meg sem mozdult, nem volt rá ideje, 1:0-ra az ellenfél vezetett. 10 perc múlva Bencsik Aurél okos góllal egyenlített. Breznai a szokásos góljával megszerezte a vezetést, majd Kratofil Csaba az 1:3-as végeredményt állította be. Jól olvasod, kedves Sportbarátom, nem Kratofil Sándort, hanem Csabát írtam, hiszen ő is Kartal csapatának erőssége, illetve gólerőssége lesz a tavaszi fordulón, az eddig lejátszott mérkőzések és gólok alapján legalábbis erre lehet következtetni.

Az ifjabb Kratofillal kölcsönbe lett kérve a Hatvan SC-től Balogh Szabolcs is. Nagy József Hatvanba, a kevés mérkőzést vállaló kartali Juhász Jácint Héhalomba lett kölcsönadva. A következő hétvégén Hort csapatát ellen nyertünk 2:6-ra idegenben. Február 22-től-25-ig Hajdúszoboszlón készült a csapat. Négy nap alatt három mérkőzés, ezt a sorozatos terhelést már NB I-ben nem bírják ki a játékosok, vagy "huzik", vagy gyomorrontás, vagy valami óriási családi gond miatt nem vállalnak a játékosok a mérkőzést.

Első nap megérkezés, elhelyezkedés a szál-

lácson, délután edzőmérkőzés a Loki junior csapatával, 5:2 ide.

Másnap délelőtt ébresztő, reggeli edzés, ebéd, pihenő, edző mérkőzés az NB III-as Hajdúböszörmény csapatával. Nagy csata, bizonyítási vágy, - sajnos végeredményben az ellenfélre a győzelem 3:2-re.

Szombaton pihenő nap, délelőtt és délután edzés.

Vasárnap 11 órai kezdettel a megye I. osztályban szereplő Nagyréde az ellenfél. Délután kettőkor itthonról telefonon érdeklődés Száraz Árpádtól mi az eredmény: 6:0 ide, góllövők: Kratofil Csaba, Breznai Attila és Krasznovszkij Sztaniszlav.

Jönnek haza, jól érezték magukat.

Az első megbeszélésen, február 4-én az lett kérve Károly József edzőtől és a játékosoktól úgy készüljenek, hogy az őszi után a tavasz is verőfényes legyen a kartali labdarúgást kedvelőknek.

Még azt is le kell írni az edzőtáborozás szponzorálását Száraz Zoltán, Száraz Árpád, Tóth Rudolf vállalta magára. Nélkültk csak a hazai környezet maradt volna.

Mint ahogy azért is csak köszönet illeti a Képviselő-testületet, hogy bár egyre inkább szorongatják a községi költségvetést, a parlamentti urak, mégis találtak lehetőséget arra, hogy a pálya, a klubház és környezete fenntartására elég anyagi forrás legyen, hogy a 2001. évet nyugodtan lehessen megkezdni. Jó időben, jó mérkőzéseken, jó szórakozást

HAJRA KARTAL!

Blaubacher János

Labdarúgó utánpótlásunkról...

Legutóbb a decemberi számban volt szó az utánpótlás csapatainkról. Itt szeretném megemlíteni, hogy minden számban tájékoztatom a labdarúgást szerető embereket az éppen aktuális eredményekről, hírekről, az elévzett munkáról. Céлом, hogy a nagyközségi lakossága tudomást szerezzen az utánpótláscsapatok sportéletéről és az ott folyó munkáról.

A bajnokság befejezése után sem hagytuk abba teljesen az edzéseket. Karbantartó jelleggel minden héten a serdülő és az ifjúsági csapattal egyszer találkoztunk és teremben edzettünk. Február elején elkezdtük a felkészülést a tavaszi szezonra. Kemény edzésekkel készültünk az újabb bajnoki mérkőzésekre. A fiúknak először igencsak nehezen akaródzott elvégezni a kiszabott munkát, de sikerült őket meggyőzőnöm arról, hogy a befektetés, a sok szenvedés meghozza az eredményt. Ha pedig azok a srácok, akik tisztában vannak a tehetségükkel, ők is többet járnának edzésekre, sokkal javulhatna mind a serdülő, mind az ifjúsági csapat szereplése.

Mire a lap megjelenik, túllesztünk az első bajnoki mérkőzésünkön, amely Halásztelken lesz; remélem, ponttal vagy pontokkal térünk haza.

Az ifjúsági csapat kerete: Bartók A., Balatoni O. kapusok, Sárvári P., Váradi G., Bartók A., Tokodi T., Varga J. védők, Bugyi J., Gyetvan M., Hrágyel K., Bartók Cs., Márta Zs., Moór K. középpályások, Pethő G., Horváth F., Pethő I. csatárok. Jelenleg a hetedik helyen vagyunk és csak két ponttal maradunk el az ötödik helyezettől. A csapat alkalmas lehet legalább az ötödik hely megszerzésére. Noha az utánpótlás csapatoknál nem az eredmény az elsődleges dolog, igencsak önbizalomnövelő lenne az ötödik hely-

re feljutni. Szeretnék kiemelni az ifjúsági csapatból két játékost, akik hozzáállása, akaratereje, edzésátogatása példamutató lehet a fiatalabbak számára is: Sárvári Péter csapatkapitányt és Bugyi Józsefet. Ezek a fiúk minden edzésen a maximumot nyújtják és a csapat húzóembereinek számítanak. Ők azok, akik mellé a fiatalabbaknak csatlakozni kell, és akkor az ötödik hely is meglesz.

A serdülő csapat csak március végén fogja játszani az első mérkőzését. A serdülők együtt készülnek az ifikkel, és a tavaszi fordulókban próbálnak javítani az őszi mérlegen. A serdülő csapat kerete: Balatoni O. kapus, Bangó G., Tóth Á., Bencsik L., Varga J., Pethő B., Volentér G., Kiss P. védők, Bozsik Á., Bognár Á., Moór K., Nacsa G., Karácsony J., Kiss G. középpályások, Horváth F., Juhász A., Pethő G., Pethő I.

Végül el szeretném mondani, hogy az őszi fordulókban kik voltak a legkiválóbbak a serdülő és az ifi csapatban.

A serdülők gólszerzői: Pethő I. (12), Pethő G. (9), Horváth F. (7), Kiss G. (2), Moór K. (2), Bencsik L. (1). Az összes mérkőzésen pályára lépett: Pethő B., Varga J., Moór K., Tóth Á. Az általam adott osztályzatok alapján, összességében a legjobb teljesítményt nyújtotta Varga J., a második Bencsik I. és Moór K., a harmadik Bognár Á. Az ifi csapat gólszerzői: Horváth F. (9), Bugyi J. (6), Pethő L. (4), Márta Zs. (4), Hrágyel K. (4), Pethő G. (3), Bartók Cs. (2). Az összes mérkőzésen játszott: Bartók A., Sárvári P., Bartók Á., Hrágyel K. A legjobb teljesítményt nyújtotta: Sárvári P., Márta Zs.

Kratofil Sándor
edző, testnevelő

**A kartali napköziotthonos óvoda
óvodatitkári álláshelyre keres**

középfokú végzettséggel rendelkező,
számítógépet felhasználói szinten jól kezelő
munkatársat.

Jelentkezni lehet személyesen a II. sz.
óvodában (Kartal, Ady E. u. 62.)

Őszi György

az OTP-Garancia Biztosító üzletkötője

Tel.: 06-30-263-7779

Szolgáltatásaink:

személy-, vagyon-, lakás-, felelősség-,
szállítványozás és utasbiztosítás

A Vácszentlászlói Takarmánykeverő Üzem

**Táp- és terménybolt
megnyitására
alkalmas helyiséget keres.**

A helyiség bérbeadóját munkaviszonyban
alkalmaznánk.

Telefon: 06-28/485-102

**KARTALI
KISBÍRÓ**

MEGJELENIK 400 PÉLDÁNYBAN
FELELŐS KIADÓ: KLÜBER LÁSZLÓ
FELELŐS SZERKESZTŐ: VALTER MENYHÉRTNÉ
A SZERKESZTŐSÉG CÍME: MŰVELŐDÉSI HÁZ
2173 KARTAL, FELSZABADULÁS ÚT 107. TEL: (28) 437-241
BEJELENTÉS SZÁMA: 2/1990. 06. 02.
NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: RH+VIDEO BT.
[GÖDÖLLŐ, FENYVESI PÓÚT 2. TEL/FAX: (28) 421-825]
e-mail: rhplusz@mail.digital2002.hu
KÉSZÜLT AZ ArtWind KFT. NYOMDÁJÁBAN, GÖDÖLLŐN

ELADÓ

alig használt női (panofix)
bunda új, fekete kalappal.

Ár: 16.000,- Ft

Tel.: 06-28/437-241

**GYERMEKRUHA VÉGKIÁRUSÍTÁS
a GALAXY SHOP-ban**

pulcsi	500,- Ft-tól
farmer	1.400,- Ft-tól
kabát	2.000,- Ft-tól

TOVÁBBI KÍNÁLATUNK:

felnőtt pulcsi	1.700,- Ft-tól
felnőtt farmer	2.800,- Ft-tól
felnőtt kabát	2.500,- Ft-tól

Megjelent

Búth Emília: Papírkaland
című verseskötete.

Kapható az üzletben!

Iskola utcai fagyizónkba
alkalmazottat és triciklis fiút
keresünk.

Cukrászok előnyben!

Érdeklődni lehet:

06-28/439-385

Cím: Kartal, Iskola u. 10.